

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felolós szerkesztő:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Helyben:	Vidéken:	Dr. HEGEDŰS LORÁNT.	DEBRECZEN,
Egy hóra. I kor. Egy hóra. Fhor. 50 Hfl.		Kiadók és laptulajdonosok:	Piacz-utca 49. szám.
Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "		HOFFMANN és KRONOVITZ.	

A helyzet

A Justh Gyula vezetése alatt álló párt táborában nem győz a jobb belátás. Napnap után, ülésről-ülésre tovább foly a parlament munkaképességének erőszakos megbénítása. Nincs a házszabályoknak olyan hiányossága, amelyet országrontó céljaikra ki ne használnának. Gonosz cinizmussal „az utolsó alkotmánybiztosítéknak” nevezik azt az ügyrendet, melylyel valójában az alkotmányosság funkcionálását akadályozzák.

Az ország most már tisztán látja, hogy nincs sürgősebb teendője, mint az, hogy parlamentjének veszedelmes tanácskozási rendje korrigáltassék. Ha lehetséges hogy egy törpe csoport, két tucatnyi ember, amely a képviselőházban is teljességgel el van szigetelve, az egész magyar törvényhozást a maga munkájában beláthatatlan időközön át megbénítja, ugy semmi bővebb bizonyításra nem szorul, hogy mindenkinek revideálni kell az álláspontját, aki a házszabályokban eddig garanciáját vélte látni az ország boldogulásának.

Észevesztettség és végzetes rövidlátás az, ha a kerékkötők nem akarják észrevenni, miként növekszik ellenük az egész ország dühe és elkeseredése. Ülésről-ülésre tisztában látja a nemzet, hogy frivol játék

folyik itt vitális érdekeivel. Avagy van ennek az országnak csak egyetlen kerülete is, amely azért küldte be képviselőjét, hogy módosításokat terjesszen be a jegyzőkönyvhöz vagy fél órákon át értekezék a kérdések szavazásra való fellevevésétől?

Oktalanság a hirt végletéig feszíteni, mert ugy fordulhat a dolog, hogy Justhék még nagyon is rászorulhatnak a rokonszenvre. De a szimpátiának még az utolsó foszlányát is hasztalanul fogják keresni, mert az ország ma már valósággal utálattal fordul el a kerékkötésüktől. A düh és az elkeseredés vészjóslóan gyülemlik össze ellenük.

A nemzeti munkapárt valóban emberfeletti önmegtartóztatással szemléli, miképpen arrogálja magának ez a kéttucatnyi ember a parlamenti diktatúrát. A pártot igazán csak a vezéreibe vetett bizalom fegyelmezi. És ez helyesen van így. A nemzeti munkapárt nehéz időkben imponáló példáját nyújtja a fegyelmezett hadseregnek. Senki ezt a fegyelmezettséget gyengeségnek nem minősíti. Ellenfelei is teljesen tisztában vannak vele, hogy ez a párt erős és hatalmas, mert egységes, szilárd és meg van győződve a maga igazáról.

A Justh-csoport politikai helyzete pedig minden handabandázása ellenére is teljesen reménytelen. Küzdelmének állító-

lagos célja, a parlamenti reform kiküzdése ma már egészen elhomályosult, sőt teljesen el is veszett. Mert a parlamenti reform kiküzdése végett obstrukcióra szükség nincs, azt a kormány anélkül is megcsinálja. Sőt az obstrukció a reformot egyenesen késlelteti és akadályozza.

A közvélemény szemében a Justhék kerékkötése tisztára a zavarsinálást, a szituáció felborítását célozza. És valójában nincs is egyéb célja. Mert azt, hogy a „harcban” vezető szerepet játszó Polónyiak annyira rajonganának az általános egyenlő és titkos választójogért, azt ebben az országban igazán senki sem hiszi. Justh Gyula legkevésbé.

A zavarkeltésnek ledér machinációit pedig a nemzet soká tűrni már nem hajlandó. A helyzet annyira megérett, hogy ha egyszer az elkeseredés tomboló vihara kitör majd, olyan könnyű szerrel fogja elszöppörni a kerékkötőket, amint könnyedén a szél maga előtt kergeti a gyökértelen, halódó galyakat.

Nagy és keserves csalódás lesz az Justhékra, ha tudatára jönnek majd, hogy a világ tovább halad és a föld tovább forog akkor is, ha a magyar parlament többsége ismét ur lesz az ország portáján és nem tűri tovább az erős túlzással szentnek és sérthetetlennek tartott technikázást.

Az örült

Irtá: R. Matzerov.

Kedves doktor ur, utóbbi látogatása alkalmával ön intézett kérdéseket hozzám, melyek semmi összefüggésben sem állottak az ügyvel, mely engemet foglalkoztat. Azért is tréfásan feleltem rájuk, ami önt szemmeláthatóan tévedésbe ejtette. Ma megírom ezt a történetet az ön okulására és mert szükségét érzem annak, hogy lelohasszam feszült idegeimet.

A barátom, Renaud de Cordière, milliomos, közönséges fráter, ostoba és rémitően romlott lelkű ember. Az a mániája, hogy időnként világmérvő utat tesz s büszkén mondogatja: „Mikor Mexikóban. Yokohamában voltam.”

Két évvel ezelőtt hirtelen utazott el. — Egyedül én gyanítottam, hogy miért. Különböben nem kételkedtem benne, hogy ha visszatér, legelső látogatása nálam lesz. Renaud protegát és bámul engemet. Művész vagyok s ezért féltékeny vagyok. Sokszor felsóhajt: „Én is művésznak születtem!”

Nos, a minap éppen nem csodálkoztam rajta, hogy benyit a műterembe. Aggódó arca elbűvölt, mert tudtam az okát.

— Édesem, mi ujság? — kérdezte. — Én Batáviáról jövök.

— Jó, jó, — mondtam neki. — És az asszonykák odalenn?

Közömbösségemen megütközött.

— Semmi benyomást nem hagytak nálam hátra. Egy majmot vettem.

— Az van mindenütt. És nekem mit hoztál? Vésett kókuszdiókat, japán álarcokat?

— Az álarcgyártásban neked nincsen párod! — jegyezte meg mosolyogva.

Igaz, hogy nekem specialitásom a viaszálarc mintázása, remekelek ebben a szakmában, ön is tudja doktor ur! A viasz, a hus, melyet gyurunk, és az ujjak öntudatlanul csodákat hoznak létre. Nagy pénzszerzésben sikert ért egyszer egy fejet mintaznom valami fodrász számára. Nem akarta elfogadni, azt mondta, hogy nagyon sátni.

Renaud körüljárta a műtermemben s műértő szemekkel vizsgálta legújabb termékeimet.

— Kitűnőek a jövő farsangra — vélte. És két faun álarcra mutatva, kérdezte: — Mi az áruk?

— Már el vannak adva. De vannak nekem annál jobbak is. Vagyis inkább volt. — Az egyik már nincs a birtokunkban. Sajátságos történet!

— Sajátságos? Miben? — és kérdően bámult reám.

— Nem jött még rá a rendőrség sem mire? — kérdeztem.

— Mi köze van a rendőrségnek a te álarcoddhoz?

— Nos, a Laetia-utcai büntény?

— Nem tudom, mi az! — hebegte eltorzult arccal.

— Igaz, mikor a büntényt fölfedezték, te valahol Tahitiban jártál. Ez alibit szolgáltat neked. Engem azonban a vizsgálóbíró elé idéztek.

Nagyot ásitott, mintha csak el akarna nyelni és a szemére illesztett csipetűn keresztül éles pillantásokat vetett rám.

— Ah, — mondotta és mi szerezte meg neked ezt a megtiszteltetést? Beszélj el le tartóztatásodat.

— De, terringettét, engemet nem tartóztattak le, csak kihallgattak. És műértő valomásaim épp olyan érthetetlenek voltak, mint egy szimbolista költemény.

— És ugyan mennyiben érdekelhetted a te mázolóli vallomásod a bíróságot?

— Mázóli! — kiáltottam felháborodással. — Van, aki hálás lehetne érte a mázóli-nak, hogy nem járt el a szája.

Meg volt az öröömöm, hogy reszketni láttam Renaudt és folytattam:

— Nos, a holttestet a Leatica-utca csatornájában találták, műértőn fölháborodva. — De, ami ennél is feltűnőbb volt, a transzirozó művész a hiányzó fej helyett egy viaszálarcot hagyott ott. Érted?

Renaudt egész testében reszketett. — A szemhéjai lecsukódtak és alóluk nézett engemet. Intett, hogy folytassam.

— Nos, ez a halott nyakára erősített álarc, mely denevérféjet ábrázolt, az én művem volt, rajta állt a nevem. Ezért a rendőrség engem gyanúsított a gyilkossággal, vagy legalább is azt hitte, hogy felvilágosítást nyújthatok neki az áldozatról és talán a gyilkosokról is. Az áldozatot alaposan megvizsgáltam. Egy szivalaku kinövés a bal hóna alatt megdöbentett.

Fecsegés a végletekig

A képviselőház ülése.

A magyar képviselőházban ma is az történt, ami hónapok óta: Justhék fecsegtek s ma is elloptak egy napot. Erről a naplopásról fővárosi tudósítónk a következőket jelent:

Elnök Návay Lajos. A jegyzőkönyvet változatlanul hitelesítették. Bemutatja az összeférhetetlenségi zsüri ítéletét, amelyben kimondta, hogy Széchényi Emil gróf mandátuma nem áll összeférhetetlenségben a Minerva biztosító társaságnál elfoglalt igazgatósági tagságával. Jelenti, hogy napirend előtti felszólalásra kértek engedélyt Egy Béla, Bakonyi Samu, Zichy Aladár gróf, Batthyány Tivadar gróf és Ábrahám Dezső a horvát kérdésben s ő az engedélyt erre megadta.

Egy Béla: Hibáztatja a kormány horvátországi politikáját. Amennyiben elítéli a horvátok triálisztikus törekvéseit, annyira szükségesnek tartja, hogy ezeket a törekvéseket erős kézzel elfojtsák, de nem helyeselheti, hogy az alkotmány felfüggesztésével próbálják az ottani helyzetet orvosolni. Csak az a sajnálni való, hogy az áldatlan állapotok az ottani magyarok, különösen a vasutasok helyzetét nehezíti meg. A zágrábi üzletvezetőségnek Pécsre való áthelyezését kéri.

P. Ábrahám Dezső: Teljes egészében magáévá teszi Egy fejtegetéseit, s ugy szintén Kossuth Ferencét is, aki azt mondta, hogy az annyira komoly ügy, hogy nyílt ülésen kell azt szóvá tenni.

Benedek János a mostani horvátországi viszonyokat a magyarországi alkotmányos életre tartja veszedelmesnek. Magyarország királyi biztosságát nem ismer. Tiltakozik az ellen, mintha a királyi biztos kiküldése az egész Ház helyeslésével találokna. A sajtó szabadság biztosításával, a gyülekezési jog konfiskálásával Horvátországban rendet teremteni nem lehet.

Elnök: 5 perc szünetet ad.

Szünet után

Návay Lajos elnök megnyitja az ülést.

Batthyány Tivadar gróf köszönetét fejezi ki az elnöknek amiért megengedte, hogy napirend előtt és nyílt ülésen tehetik szóvá a horvátországi viszonyokat. A kormány nem tájékozhatja a Házat sem a horvát kér-

désben sem a választójog kérdésében. Ha a kormány nem tudja megvalósítani a választói reformot, engedje át a helyét olyanoknak akik megtudják és megakarják alkotni.

Székely Ferenc igazságügyminiszter a bársonyszékekre mutatva szól: Tessék.

Batthyány Tivadar gróf: Ugy értesült, hogy Zichy Aladár gróf egy indítványt jegyzett be az indítvány könyvbe a választójogi reform javaslat megalkotása érdekében. Bár tiszteli annak annak az indítványnak az intencióját, nem sok eredményt vár tőle. Ezután a horvát kérdésekről beszél.

Polónyi Géza beszélt még hosszasan, mire az ülés 2 óraker véget ért.

A város dolgai

A botanikus kert. — A Kálvineum ügye. — A Szent Anna-utca kiszélesítése. — A vasárnapi korcsmazárás.

Debrecen város legközelebbi közgyűlésének előkészítésén már dolgoznak a városházán és a jog és pénzügyi bizottság ma délután tartott ülésében foglalkozott a közgyűlés elé kerülő ügyeknek javaslattal való ellátásával.

Vargha Elemér dr. tanácsnok nyitotta meg mint elnök, a bizottság ülését, amelyen **Vásáry István** dr. aljegyző referálta az ügyeket.

A botanikus kert.

Megemlékeztünk már arról az ajánlatról, amelyet **Laib Rezső** olajgyár-tulajdonos tett a városnak és amelyben kéri, hogy adjon öt hold területet a város neki használatra, hogy azon az egyetemmel kapcsolatos botanikus kertet létesíthesse. Az ajánlattevő hajlandó az egyetem céljaira szükséges növényeket evvel szemben gondosan tartani, nevelni és az oktatás céljaira diitalanul az egyetem rendelkezésére bocsátani.

Kéri, hogy adjon a város a létesítendő telepnek pótdómentességet, vízvezeték, olcsó légszest és az építendő épületekhez, amelyek majdan a város tulajdonába mennek át, évi építési segélyt.

A bizottság elvben helyesli és elfogadhatónak tartja az ajánlatot, de az a bizottság véleménye, hogy ezt az ügyet érdemben csak akkor lehet tárgyalni, amikor az egye-

S egy gyors és brutális mozdulattal ráhúztam a lárvát az arcára s erős vaskapcsokkal a nyakára erősítettem.

— Tudtam, hogy eljössz! — kiáltottam rá. Azért csináltam neked ezt a száikosarat, hogy kirohanj vele az utcára a tömeg közé, mely rád fog rohanni, te mérszárosművész, te vérszomjas gyilkos!

Egy ökölcspással végkép a Renaud arcára erősítettem a lárvát, mely alól legott valóságos hiénaüvöltés tört fel.

Renaud kiragadta magát a markomból s az alacsony, földszinti ablakon át a kertbe ugrott és egyre üvöltve, leszkitani igyekezett a lárvát. — A járó-kelők pedig mind odasereglettek, én pedig torkom szakadtából kiáltottam:

— Hajrá, hiéna! . . . Öljétek meg!

És nem tudom miért, engemet ragadtak meg, engemet bántalmaztak és engem csuktak le. Vagyis inkább tudom.

Engemet tartanak az én szegény Moumouteom gyilkosának és ön, élesszemű, jóindulatu doktor, ön engem örültnek akar feltüntetni. Ön azt akarja elhítni a világgal, hogy Renaud meg én, egy szemény vagyunk. Pedig éppen most bizonyítottam be önnek az ellenkezőt, a hitelt érdemlő elbeszélés által. És különben is. Renaudt az ő hiéna-álarcával ide zárta ön én mellém, miután szüntelenül hallom őt üvöltöni. Üvölt! üvölt! mondom önnek, egész közel hozzám! Hallja olyan erősen üvölt, hogy azt hinné az ember, hogy bevette magát az én saját cellámba!

tem már meglesz. Ilyen érdemben tesznek javaslatot a közgyűlésnek.

Átiratok.

Abaujtonavármegye átiratban kéri a várost, hogy intézzen feliratot a róm. kath. lelkészek természetbeni fizetésének eltörlése és fizetékrendezése iránt a törvényhozáshoz. A bizottság úgy találja, hogy ez a kérdés akkor lesz aktuális, amikor ezt a kat. főpapság kezdeményezi s ezért az átirat tudomásul vételét javasolja.

Pártolólág terjeszti a bizottság a közgyűlés elé Pancsova tanácsának átiratát és javasolja, hogy írjon föl a város az összes állami alkalmazottaknak adandó pótlék iránt, valamint pártolja Zemplénavármegye átiratát is, amely a közutakról és vámokról szóló törvény revízióját sürgeti.

Sopron város átirat a városi tisztviselők fizetésrendezése tárgyában, amivel a bizottság a tanács javaslatára nem foglalkozik.

A megyei székház.

Hajduvármegye alispánja megkereste a várost, hogy a vármegye új székházának telke után kirótt évi egy korona jogelismerési díj helyett fogadjon el a város 50 korona átalány összeget.

A jog- és pénzügyi bizottság azt javasolja, hogy a város ne fogadjon el az átalányösszeget, mert itt éppen a tulajdoni jog elismerése a fontos, amit az évi díj élénken dokumentál.

A Kálvineum ügye.

Kiss Ferenc esperes kérvényt adott be a városhoz és kéri, hogy Debrecen városa szavazzon meg hozzájárulást vagy évi segélyt a Kálvineum céljaira.

A bizottság a Kálvineum ügyét támogatásra méltónak tartja, de előbb tudni kívánja, hogy hol lesz a Kálvineum, mert az összeg nagyságát ettől teszi függővé.

Ezért utasítja a tanácsot, hogy lépjenek érintkezésbe a Kálvineum-bizottsággal és tegyen javaslatot a segély összegére.

A Szent Anna-utca rendezése.

A mérnöki hivatal beteriesztette a Szent Anna-utca kiszélesítésére vonatkozó kisajátítási terveket. A bizottság javasolja, hogy terjesszék azokat jóváhagyás végett a kereskedelemügyi miniszter elé.

A Patai-telep lakói csatornázást és utcaburkolást kértek a várostól. A tanács elutasította a kérelmet, mert csak az esetben csináltat a város csatornát is és járdát is, ha a házulajdonosok megfelelő arányban viselik a terheket. A kérvényezők megfélembeték a tanács határozatát, a bizottság azonban azt javasolja, hogy a közgyűlés a főlebbezés elutasításával a tanács határozatát hagyja jóvá.

Rosenberg Albert özvegye és fia cég az Ispotály-lapson telket kértek a várostól, hogy ott 130000 korona költséggel nagy rakártelepet építsenek. Ezt a város meg is adta és most azt kérték, hogy 16—18 lóra való istállót építhessen és azt albérlésbe adhassa. A bizottságnak az a javaslata, hogy az istálló-építést engedje meg a város, de az albérlésbe adáshoz ne járuljon hozzá.

A vasárnapi korcsmazárás.

A fiatalok kassai felügyelő bizottsága megkereste a várost, hogy a vasárnapi korcsmazárást hozza be s kéri a kormánytól eme határozat jóváhagyását, a korcsmazárosok ellen kerülhetetlen legyen, haszon oda, hogy a munkásokat a hét elején fizesse és mindazokat kéri, ami az antialkoholisták programjában benne van.

Mivel azonban a város ebben az ügyben már hozott határozatot, a bizottság tudomásulvételét javasol.

Blazsek István vágóhídi gépész 600 korona személyi pótlékot kér. A bizottság ennek megadását javasolta.

Az ülés öt óra előtt véget ért.

chaly rezu a helyen
feugreperli!

Tan

Tanult napunkban dr. kir. kaptuk:

E l

vastam

ben a m

sát sürg

dékei k

gyen, m

jövedele

a cikkn

mondon

megval

Egy

sági díj

vel nem

hetett v

célhoz v

dett, de

és a kö

sét elh

gy a

sági díj

már ke

mellett

érettség

lából ki

még a

segítség

azt mor

ig tan

dét. Nin

ged, ell

gyermek

fizetné

na. És

nyebber

kozássra

hátralék

hogy a

elől. És

számot

pontosan

zókól

gos, ho

kolának

mint az

lakóhel

tagsági

róna az

a fizető

emészt

lana, h

volt nő

podtak

képesel

is képz

ennek

szerű

postaj

keves

radna t

a fels

lépne.

Ké

zetőség

her a t

felszól

hatjuk,

get ali

sére.

Eg

nek lát

intézet

értékü

hogy le

rezhes

fizetni,

vehetn

bálysze

kapna

nagysz

vényes

hatna.

delemb

lehetne

Tanulótársak szövetsége

Levél Nagyszébenből.

Tanulótársak szövetsége címen az elmúlt napokban Kardos Albert dr. cikket írt lapunkba. A cikkre ma Medgyessy Kálmán dr. kir. járásbírótól a következő reflexiókat kaptuk:

E lapnak folyó hó 10-iki számában olvastam dr. Kardos Albert ur cikkét, amelyben a magyar „schulverein“-ok megalakítását sürgeti, hogy az iskola és végzett növendékei között a kapocs továbbra is meglegyen, még pedig olyan kapocs, amely pénzt, jövedelemforrást jelent az iskolának. Ennek a cikknek a célját nagyon helyeslem. Arról mondom el nézetemet, hogyan lehetne ezt megvalósítani.

Együletet alakítani alapszabályval, tagsági díjjal, választmánnyal, elnökkel stb. vel nem vezet célhoz. Régen célhoz vezethetett volna, de ma más idöket élünk. Ott célhoz vezethet, hol már rég meggyökeresedett, de újat alkotni, ezzel kezdeni az iskola és a közönség közti kapcsolatot megteremtését elhibázott dolognak tartanám. Vegyük úgy a dolgot, ahogy van, kezdenők a tagsági díj fizetését valószínűleg akkor, amikor már keresünk annyit, hogy a mindennapi mellett erre is jut, tehát körülbelül a tíz éves érettségi találkoztól. Ha mindjárt az iskolából kilépés után kellene kezdeni, amikor még a jobb módú szülők gyermeke, szülei segítségére szorul, a szülők volnának ellene, azt mondván: „fiam, eleget fizettünk érte, míg tanultál, most se keresed meg a magadét. Nincs neked erre az egyesületre szükség, ellehetsz te anélkül“. A szegény szülők gyermeke meg vagy beiratkozna és nem fizetné a tagsági díjat, vagy be sem iratkozna. És ez volna a jobb, mert az ilyen könnyebben rászánna magát később a beiratkozásra, mint amaz a több évi tagsági díj hátralék megfizetésére. Az ilyen érzésvén, hogy adós, bujna az iskola és az egyesület elöl. És mivel a fiatalok nem nagyon vet szímet azzal, vajjon tudja-e a tagsági díjat pontosan fizetni, de meg a többi beiratkozótól is szégyelne be nem iratkozni, világos, hogy a legtöbb végző növendéke az iskolának beiratkozna az egyesületbe. Ezek, mint az életet kezdők gyorsan változtatják lakóhelyüket. A lakóhelynek és hátralékos tagsági díjnak nyilvántartása nagy munkát róna az elnökségre és az ezzel járó költség a fizető tagok tagsági díjának egy részét felémésztené. A célszerűség tehát a mellett szól, hogy oly korban lépjenek be az iskola volt növendékei, amikor már kissé megállapodtak lakóhely tekintetében és amikor már képesek a tagsági díjat megfizetni. De akkor is képzeljük el, hogy milyen teher az az egyesnek egy életen át tagsági díjat fizetni, ennek belső életéről gondoskodni, az egyszerű figyelmeztetéseket zsebre rakni, a postai megbízásokat kiváltani. Azt hiszem, kevés ember volna, aki élete végéig megmaradna tagnak, hanem amikor bele unna, vagy a felszólításokon megbosszankodnék, kilépné.

Képzelnék el továbbá, hogy az egyesület vezetőségének ebben az esetben is milyen teher a tagok lakhelyeinek nyilvántartása s a felszólítások küldözgetése. Könnven beláthatjuk, hogy ez az egyesület nagyobb összeget alig bocsáthatna az iskola rendelkezésére.

Egyesület alakításánál sokkal célszerűbbnek látnám részvénytársaságot, mint pénzügyintézetet alapítani. A részvények kicsi névértékűek volnának 10—25 kor. névértékűek, hogy lehetőleg mindenik volt tanítvány szerzhessen legalább egyet. Ki mikor tudná kifizetni, akkor venné meg. Vethetne többet is, vethetne később is. A részvényes alapszabályszerileg előre megállapított százalékot kapna (mondjuk a névérték 5%-át, mint a nagyszébeni Általános Takarékpénztár részvényesei) többet semmi féle címen se kaphatna. Ha egyik évben nem futná a jövedelemből, a másik évben utána pótolni nem lehetne. A ki hány évre lemondana osztalé-

káról, semmit sem kapna. Az ilyen összegek részben a tartalék alaphoz csatolhatnának. Az évi tiszta nyereségnek fele szintén a tartalék alaphoz csatolhatnék, másik fele menne az iskola céljaira.

Hogy több ilyen pénzügyintézet ne legyen egy városban, meglehetne ezt valósítani úgy is, hogy az egy városban levő összes iskolák végzett növendékei alapítanának egy ilyen bankot. A tiszta nyereség fele aztán olyan arányban osztatnék fel, amely arányban a közvetlen vagyis első vásárló részvényesek között az iskolák volt növendékei szerepelnek. Azok, akik az első vásárlótól vétel ajándékozás vagy öröklés stb. útján szerezték a részvényt, az arány kiszámításánál figyelembe nem jönnének, hogy az arány kiszámítása mentől egyszerűbb legyen és így a surlódásnak, elégedetlenségnek előre eleje vétecsék.

A nagyszébeni Általános Takarékpénztár 3800 frt., azaz 7600 kor. összekorferált összegből létesült 1841-ben. Tiszta jövedelmének fele mindig az alaptökére megy, másik fele ev. luth. iskolai és jótékony célokra. Hogy mily erős, nálamnál jobban tudják a hozzá értő banktisztviselők. Én csak annyit tudok, hogy Magyarországon mindenütt vannak adósai. Hogy mily öszeget ad évente iskolák és jótékony célra, meg mondom máskor. Eze kellene utánozni!

A cikk eredményeiben olyan nagy kihatásu eszmékét pendit meg, hogy azoknak megvalósítása iránt érdemesnek tartjuk az érdekeltek körök figyelmét felhívni.

KERESTETIK egy férfi...

Aki elpáholtatta a férjét

Az apróhirdetések rovatában sok furcsaság látott már napvilágot, de még a különös apróhirdetések között is szembeötöl az, amelyet nemrég egyik nagy budapesti lap közölt. Az apróhirdetés így hangzott:

KERESTETIK EGY FÉRFI,

aki hajlandó jól elpáholni egy udvariatlan férjet, ki gyakran megveri a feleségét. Husz korona jutalom. — Könnyű munka. Érdeklődők írjanak R. B. G. címre Arad Posterestante.

A hirdetést természetesen sokan olvasták és sokan mulattak rajta. Tekintve azonban, hogy itt nemcsak mulatságról, hanem jutalomról is szó volt, jelentkezők is akadtak. Még pedig szép számban. Az R. B. G. jelű levelek egész garmadája érkezett aradra és a hirdető hölgy válogathatott a vállalkozók között, akik készségesen sorolták föl, hogy milyen izmos, erős és verekezésben jártas emberek. A husz korona jutalomért jelentkezők között több aradi is akadt, tréfakedvelők, de egyszerű munkásemberek is, akik komolyan vették a dolgot és nem épen jó helyesírással helyes magyarsággal, de annál erélyesebben ajánlották fel szolgálataikat az ismeretlen hölgynek.

A férje durvaságaitól szenvedő fiatal és ötletes asszony az aradi ajánlkozók közül választott ki kettőt, akiket értesített arról, hogy másnap délelőtt jelentkezhetnek a lakásán.

A meghívottak csakugyan el is jöttek s az egyik, egy ürge, alacsony emberke kijelentette, hogy ő hajlandó elpáholni a durva férjet olyan alaposan, amint csak tetszik.

Az asszony azonban nem találta elég erősnek a jelentkezőt és tartott attól, hogy kudarcot vall. — Elbocsátotta tehát a legényt, aki csalódottan ment ki az ajtón. Ekkor belépett egy másik, egy erőteljes, rendkívül izmos fiatal férfi, olyan széles vállakkal, hogy alig fért be az ajtón.

— Ez az, — szólta elégedetten az asszony, amikor látogatóját végignézte — magára van nekem szükségem!

A nagy erős férfi mindjárt kijelentette, hogy ő hajlandó a verést 10 koronáért is elvállalni.

— Az nekem csak egy kis gyakorlat — mondta. Pár pillanatnyi munka. Miért kérnék tehát többet,

mikor ennyi pénzért egy egész napon át kell máskor a csomagokat hurcolni a vállamon.

Az asszony elfogadta az ajánlatot, kikötötte azonban, hogy nem engedí a férjét úgy megverni, hogy az ütések nyomai megmaradjanak, de megengedi, hogy alaposan elpáholja, a földhöz vághatja. Az alkut meg is kötötték.

Igy történt azután, hogy amidőn a férj munkájából aznap este hazatért és mogorva arccal becsapta maga után az ajtót, a felesége szokatlanul kedvesen fogadta. A férfi azonban, szokásához híven, durva hangon kezdett veszekedni, mikor egyszerre előugrott a felfogadott férfi s alaposan elverte a férjet. — Az asszony boldogan nézte, mint fetreng a földön az ő zsarnoka, aki előtt ő szokott remegni és sirni. A fiatal férfi „munkája“ annyira tetszett az ötletes asszonynak, hogy szó nélkül kifizette a teljes husz koronát és az oldalát tapogató, kellemetlenül meglepett férj hallatára ezzel bucsuzott tőle:

— Majd ha ismét szükségem lesz a szolgáltatára, értesíteni fogom!

A város emeli a faárakat

A fakompetencia eltörlése.

A város terheinek rohamos emelkedése tette szükségessé, hogy a régi gazdálkodással szemben minden lehető elkövessen a város vezetősége, hogy a jövedelmeket fokozza, mert a folyvást növekedő közszükségletet másként nem bírja el a város.

Igy született meg a Hortobágy hasznosítását kimondó határozat és ez az új szellem hozta el most azt is, hogy a város szüntesse meg a háztulajdonosoknak eddig adott fakompetenciát. Már régebben is foglalkoztak ezzel az eszmével a városházán és ma, hogy a fuvardíjak és munkabérek emelkedése a faárak emelését tette szükségessé, újból szóvá tették a fakompetencia eltörlését.

A város erdészeti hivatala előterjesztést tett a közgyűlésnek, hogy a fatermelési költségek nagyfokú emelése miatt emelje a város a tűzifa árát, mert másként a városi erdők üzeme nem képes megfelelni anyagiakban a hozzáfüzött várakozásoknak.

A tanács javaslata az, hogy a hasított fa árát ölenként 32 koronáról 36-ra, a 20 koronás fát 23-ra, a 15 koronást 17-re emelje föl a város, továbbá javasolja, hogy az apafájai erdőből a fának beszállítását egy koronával emeljék.

A jog- és pénzügyi bizottság ma délután foglalkozott a faárak emelésének ügyével és többen kifejezték adtak annak a közszükségnek, hogy evvel kapcsolatban előterjesztést kellene tenni a közgyűlésnek, hogy a fakompetenciát törölje.

Freund Jenő dr. kifejtette, hogy Debrecen városának annyira sok az alkotnivalója, hogy ezek ellátása nagy terheket ró a közre. Ebből következik, hogy Debrecen nincs abban a helyzetben, hogy kedvezményeket adhasson magánembereknek. Ezért indítványozza, hogy javasolja a bizottság a közgyűlésnek a fakompetencia eltörlését.

Magoss György dr. nem tartja ezt időszerűnek, mert ez éppen úgy kedvezmény, mint a hortobágyi legeltetés és ezért a két ügyet együtt kell megoldani.

Tóth István szerint a két ügynek egymáshoz semmi köze. A bizottságnak régen kiadták, hogy foglalkozzék a kérdéssel és tegyen előterjesztést a fakompetencia eltörlésére.

Jeney főszámvévo azt indítványozta, hogy ezuttal csak emeljék a fakompetencia árát is. Azután ismertette, hogy az idej termelés olyan gyöngye, hogy a kompetencia fán kívül alig néhány száz öl fa kerülhet magáneladásra.

Freund Jenő azt mondja, hogy vigyázni kell, nehogy ismét előálljon az a helyzet, mint tavaly, amikor nem volt a közönség számára tűzifa.

A bizottság végül úgy határozott, hogy a tanács előterjesztése alapján emelni javasolja a faárakat, a kompetencia fa árát pedig ölenként 28 koronára emelteti föl.

Helyesen tenné a közgyűlés, ha komoly tárgyalás alá venni a fakompetencia eltörlé-

sét, mert az a város jövedelmét mintegy 60 ezer koronával emelné, Debrecen pedig nincs abban a helyzetben, hogy évenként ekkora összeget adományozhasson a háztulajdonosoknak.

Rémes katasztrófa a tengeren

1835 ember az áldozat

Rettenetes, a távol messzeségben, a maga borzalmasságában teljesen föl sem fogható katasztrófa hírént jelentik Amerikából. Az egyik hajóstársaságnak, a White Star Line-nak *Titanic* nevű személyszállító gőzöse, a világnak legnagyobb ilyen hajója összeütközött egy jégheggyel, amely pozdorjává zúzta és elsüllyesztette. *A hajóval együtt 1853 ember és mérhetetlen kincsek pusztultak el.*

A katasztrófáról a következő táviratokat közöljük:

Newyork, április 16. A *Titania* nevű óriási személyszállító hajókolosszus New-Foundland közelében összeütközött egy óriási jégheggyel, amely léket ütött rajta, úgy, hogy hamarosan süllyedni kezdett. A legénység feszült erővel dolgozott az utasok megmentésén, a hajó pedig szikratáviróval értesítette az Olympiát, a Kárpátiát és Virginiát, az első utjára induló hajóóriás testvérhajóit, amelyek rögtön a szerencsétlenség színhelyére siettek. A három testvérhajó kellő időben oda is érkezett és megmentette az utasokat. A kanadai kormány négy gőzöst készenlétbe helyezett, hogy szükség esetén a *Titania* segítségére küldje azokat. Az Olympia jelenti szikratáviróval Cape Raceből: Mikor a Kárpátia gőzös a baleset színhelyére szürkületkor érkezett, *csak csónakokat és hajóroncsokat talált.* Egy esti távirat szerint a *White Star Line* igazgatósága most már elismeri, hogy a *Titania* 2200 utasa közül *valószínűleg csak 675 menekült meg.* Mint az Olympia gőzös jelenti, többnyire asszonyokat és gyermekeket mentettek meg. A katasztrófa tehát sokkal nagyobb, mint az első pillanatban hitték.

Newyork, április 16. A *Titania* áldozatai közt van hír szerint Vanderbilt is. Southamptonban az elinduláskor 1380 utas és 160 főnyi legénység volt a hajón, amely Cherbourgban még 142 első, 30 második- és 90 harmadosztályú utast vett föl. A katasztrófa idején összesen 2510 ember volt a *Titanián* s most már biztos, hogy *csak 675 a menekültek száma. Rengeteg milliókat érő értékküldemények veszttek a tengerbe. A vállalat a kárt 20 millióra becsüli.* Volt a hajón egy gyémántszállítmány, amely szintén milliókat ért. — A hajó maga 70 millió koronába került.

Csodálatos hősiességgel viselkedett a Titania kapitánya, tisztikara és legénysége. — Nem is menekült meg közülök senki. A kapitánynak első dolga az volt, hogy az asszonyokat és gyermekeket helyezze biztonságba. Bámulatlan hidegvérrel megnyugtatta a közel kétezer főnyi utasokat s ez tette, hogy a veszedelem végső perceiben rend volt a süllyedő hajón.

Odaveszett a milliárdos Astor, a Grand Trunks vasút elnökgazdátja, Ismay, a *White Star Line* vezérigazgatója és a társaság elnöke, William Stead, a hírneves angol író, a Nobel béke-díj nyertese is.

Debrecen választói

A központi választmány ülése.

Debrecen város országgyűlési képviselő választóinak 1913. évre érvényes névjegyzékét most állítják össze a városnál. A központi választmány — mint ismeretes — elküldte az összeíró küldöttségeket, amelyek március hó 26. 27. 28-án végezték el munkájukat s állították össze az új névjegyzéket, amelynek alapján a végleges névjegyzéket fogják megállapítani.

Az összeíró küldöttség munkáját ma vette tárgyalás alá a központi választmány, amelynek mai ülésén Kovács József polgármester elnöklete alatt jelen voltak: Körner Adolf főjegyző, Varga Károly árvaszéki ülnök, Muraközy László, Publig Ernő, Vásáry István dr. jegyző.

A választmány ülése, amelyet tizenegy órákor nyitott meg az elnök, alig néhány pernyi tárgyalás után véget ért. Határozata az volt, hogy az ideiglenesen összeállított névjegyzéket revidálni, átvizsgálni fogják és pedig kerületenként s az így átvizsgált és felülbírált jegyzéket fogják a legközelebbi ülésen tárgyalás alá venni.

Érdekes, hogy a belügyminiszternek évenként szokásos a névjegyzék kiigazítása tárgyában kiadott rendelete csak most érkezett le Debrecen városához, amikor már a szükséges intézkedéseket a város megtette.

Az összeíró küldöttségek munkája szerint Debrecen város választóinak száma 1913. évre 208 szavazóval emelkedett, ami az általános szaporodásnak és beköltözésnek adóemelkedésnek megfelel. Az 1912. évi névjegyzék szerint ugyanis az országgyűlési képviselőválasztók száma 8266, míg az új névjegyzék szerint 1913-ban 8474. Föltehető azonban, hogy ez a szám is növekedni fog. Emelkedett a választók száma a Péterfia-utcán 156, a Varga-utcán 322, a Kossuth-utcán 173, a Hatvan-utcán 24, a Csapó-utcán 340, fölvetetett új 618, a Kossuth-utcán kimaradt 265, fölvetetett új 336, a Piac-utcán kimaradt 750, fölvetetett új 577, a Hatvan-utcán kimaradt 186, fölvetetett új 162, a Péterfián kimaradt 66, fölvetetett új 222, a Csapó-utcán kimaradt 246, fölvetetett 140 új választó.

1912. és 1913. évi névjegyzékek adatait összehasonlítva a következő számokat találjuk egymással szemben:

I. kerület. Péterfia-utcán van 1912-ben 1180, 1913-ban 1336. — Csapó-utcán 1912-ben 1103, 1913-ban lesz 1004 választó.

II. kerület. Piac-utcán van 1912-ben 2232, 1913-ban lesz 2059, a Hatvan-utcán van 1912-ben 984, 1913-ban lesz 960 választó.

III. kerület. Varga-utcán van 1912-ben 1477, 1913-ban lesz 1755, a Kossuth-utcán van 1912-ben 1992, 1913-ban lesz 1360 választó.

Színház és Művészet

Heti műsor.

SZERDÁN: *Kis szökevény*, operett. A) bérlet. —

CSÜTÖRTÖKÖN: *Kis szökevény*, operett, — B) bérlet.

PÉNTEKEN: *Leányvásár*, operett. — C) bérlet.

SZOMBATON: *Tatárjárás*, operett. — A) bérlet.

VASÁRNAP: Délután *Tündérlak magyar-honban*, népszínmű. — Mérsékelt helyárrakkal.

VASÁRNAP: Este *Nemzetes asszony*, vígjáték. — Bemutató előadás. (Kisbérlet.)

HÉTFŐN: *Kormánybiztos*, énekes bohózat. B) bérlet.

A *kis szökevény*. A színházi évad hátralevő idejét élénkíteni van hivatva a *Kis szökevény* operett, mely teljesen új betanu-

lással szerdán este kerül színre. A kiváló szép zenéjű operett mindenkor úgy nevezett sláger darab volt, sőt nagyon sok híres sláger operett sikereit tul élte, mert úgy a zenéje, ma is üde és élvezetes. Eppen ezért nagy sulyt helyezett az igazgatóság a kitűnő operett felelevenítésére s úgy készült a darabra, mintha legalább is egy második *Leányvásár* operett bemutatójára készülne. A szép énekszámok táncokkal és csoport jelenésekkel, mozgalmas felvonásokkal vannak gazdagítva. Az operett személyzet kiváló ambícióval készült a *Kis szökevényre* Irmay Béla rendezése mellett. A táncokat Perczel Karola tanította be sok leleménységgel. Főbb szerepeket játszanak: Borbély Lili, Belezna Margit, Torday Erzsébet, Guthy Sarolta, Falussy, Székely, Máthé, Ligeti, Dési, Kemény. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

A *Leányvásár* Horváth Kálmánnal. Pénteken a *Leányvásár* operett kerül színre Horváth Kálmánnal. A kiváló operett és érdekes vendégjáték iránt nagy az érdeklődés.

Negszökött a betörőkirály

Három katona fogoly eltűnése.

Szenzációs távirat érkezett ma délután a debreceni rendőrkapitányság bünygyi osztályához. A kassai katonai hatóság tudatta, hogy Pleskó Géza országosan ismert betörő, aki Debrecenben is követett el büntényt, három társával az éjszaka az ablak rácsát keresztül törte és megszökött.

Pleskó Géza 25 éves zömök, erős ember, aki már két ízben ült betörés miatt, egyszer két évet, másszor három évet. Ungvármegyei származású ember, aki megkezdte az asztalosmesterség tanulását, de abbahagyta, mert bűnös utra tévedt.

Azóta mint napszámos kereste kenyerét és sorba járta a környékbeli nagyobb városokat. Volt Debrecenben, Nagyvárolyban, Deésen, Szamosújváron és több más kisebb helyen is. Legutóbb Nyiregyházán időzött, ahol két templomba és egy zálogházba tört be. Itt azonban rajtavesztett, mert a hatalmas Wertheim-szekrény páncélzatának átörése olyan zajt csapott, hogy az utcán járók figyelmesek lettek s megriasztották. Bleyer Rezső és Kotán Ferenc csendőrszervezők pedig még az éjszaka elfogták.

Pleskó bevallotta, hogy a környékbeli betörések sorozatának ő a tettese. Betört Nagyvárolyban, Debrecenben, Deésen, Szamosújváron, Sátoraljaiújhelyen és Tokajban mindenütt több-kevesebb eredménnyel.

Deutsch Sámuel Hatvan-utca 9. szám a levő kereskedésében is ő követte el a betörést és kasszafurást.

Este 10 óra felé, még kapuzás előtt jutott a ház udvarára. Itt a hordók között megbújt s megtette az előkészületeket a betörésre. Két olyan vaskapcsot hozott magával, amilvet az építkezésnél szoktak használni a gerendák összekapcsolására.

Ezeknek a végeit kikalapálta és egyik végét kerek fogantyú mód behajlított. Másik oldalát a magával hozott három élű angol reszelővel kiélesítette, hogy az a páncélzati rés külső burkolatát vézni és hasítani tudja. A raktárba nyíló udvarfelőli ajtó lakatját letépte, azonban az az ajtó belül is el volt reteszelve, így ott be hatolni nem tudott.

Más bejárás után nézet tehát s a hátsó raktár szökevényénél egy elrácsozott üvegablakot talált. Az egyik hordóból kitépte a vastag papírbélést és a hordót lépcsőül használva, felmászott az ablak peremére. A papírt a felső kisebb üvegtáblára helyezte, nehogy az zajt üssön, amikor benyomja.

Aztán a belső vasrácsot hatalmas erejével kitépte s az rodában a Wertheim-szekrényt megúrta s mintegy 2000 koronát elrabolt onnan.

Minthogy Pleskó katonaszökevény is volt, a bíróság átadta illetékes katonai hatóságának, honnan a kassai hadügyi parancsnokság börtönébe került. Tegnap éjjel aztán három vizsgálati katonafogoly társával az

ablak rácsát kifeszítette s fehér katonaruhában és bakancscsal a lábukon nyomtalanul eltiúntek.

A másik két katonára szökevény Balogh Ferenc 6-os taracktüzérezredbeli közlegény és Kanyi Albert cigány, aki az 5-ik közös gyalogezredbe tartozik és még három nevet: Burzár, Lévai és Kónya neveket is visel s az arca himlőhelyes. Országos köröztetésük elrendeltetett.

A vasárnapi korzó

Patzák tábornok rendelete.

Pár hó előtt szóvá tettük azokat a türehetetlen állapotokat, melyek vasárnaponként a Piac-utcán tapasztalhatók, ahol a szabadnapos katonák és cselédek az egész járdát megszállják s nemcsak a szabad mozgást gátolják, de bárdolatlan modorukkal és szeméremcsértő viselkedésükkel a közérkölcset is megbotránkoztatják. Ugy látszik, ez a felhasználásunk nemcsak a debreceni viszonyokat, de a kis város általános életét is érintették, mert Szeged, Kaposvár, Nyíregyháza és még sok más vidéki város sajtója tette azt magáévá s szólalt fel hasonló szellemben, követelvé a mizériák orvoslását és a vasárnapi korzó képének változását.

Szeged volt az első, mely eredményeket ért el, hol a rendőrkapitányság megkeresése folytán az állomásparancsnokság rendelkezésben tiltotta el a katonáknak a vasárnapi korzózást. Utánna a többi városok rendőrsége és katonai parancsnoksága is permanenciába lépett és sorra orvoslást nyertek a felhasználások. Debrecenben úgy látszik, egy kissé megrekedt a dolog, mert csak ma kapjuk visszhangját cikkünknek. **Patzák Kálmán tábornok, a helyőrség parancsnoka értesítette a rendőrkapitányságot, hogy a katonáknak megtiltotta a vasárnapi korzón való csoportosulást és tömegekben való felvonulást.** Amint őszinte örömmel és elismeréssel fogadunk s érte a nemes tábornokot üdvözljük. Mert ezzel megoldotta azt a lehetetlen helyzetet, melyet szó nélkül hagynunk nem lehetett s melynek egyetlen rugója az a katonai tömegfelvonulás volt, amelynek gátat vetni felsőbb parancs nélkül a rendőrség nem tudott volna.

Igy azonban megtörtént a kezdeményező lépés, melyet végrehajtani most már annál könnyebb, mert maga a katonai felsőbbség is parancsban utasította a századok legényállományát a tisztességes magatartásra és a rendelet szemmel tartására.

A rendőrség pedig a maga hatáskörében az utcai csoportosulást megakadályozza s az utca gyalogjáróját szabadon tarthatja. Ez annál könnyebb lesz, mert tapasztalat szerint a nép is azokat a helyeket kedveli, ahol a katonaság tanyázik s a falubeliek egymással összetalálkozhatnak. Erre pedig ma már az erdő s a kevésbé forgalmas terek az alkalmasabbak a főutcánál. Mire aztán az ősz beáll, az új rend is átmegy a lakosság véérébe s a főutca megmarad annak, ami egyetlen rendeltetése: **a városi és kereskedelmi élet forrásának.**

KÖZOKTATÁS.

— **A Zenede énekgyakorlata.** A Zenede énekkarának vezetősége a következő felhívást tette köze: A Debreceni Zenede énekkarának m. t. tagjait felkérjük, hogy szerdán a szokott időben (hölgyek 4. férfiak 8 órakor) az énekgyakorlatra megjelenni méltóztassanak.

Munkában a hóhér

Csüörtökön akasztják Balázst.

Bali Mihálynak, a halálos ítéletek állami végrehajtójának mostanában nagyon sok a dolga. Még az egyik városban végre sem hajtották a halálos ítéleteket és a másikban már újabb halálítéletet hoznak az esküdtbírák.

Ma a temesvári rablógyilkos sorsa dől el. A király elutasította Balázs kegyelmi kérvényét és ugyancsak ma jött jelentés arról, hogy a Kuria helyben hagyta a nagyváradi esküdtbírósnak a jákóhódosi rablógyilkos fölött hozott halálos ítéletet.

Temesvárról táviratozzák, hogy a legnagyobb titkolózás dacára kipattant a Kuriának a törvényszékhez és az ügyészséghez érkezett leírata, amely szerint a király nem adott kegyelmet a rablógyilkosság miatt halálra ítélt Balázs Istvánnak és szabad folyást engedett a bírák ítéletének.

Balázs Istvánt csüörtökön akasztják föl. A tábla ma foglalkozott Balázsnak a póre újrafelvételére vonatkozó kérelmével és elutasította az alaptalan kérelmet.

A király döntését holnap reggel hirdetik ki Balázs előtt, akit azután a siralomházba visznek. Az ügyészség már minden előkészületeket megtett az akasztásra. Bali Mihálynak már elküldték az értesítést és a hóhér részére az egyik szállóban béreltek ki szobát.

Bali Mihály holnap délelőtt érkezik Temesvárra, délután pedig fölállítják a bitófát.

A temesvári kir. ügyészség a legnagyobb elővigyázattal tett meg minden intézkedést, nehogy a miskolci akasztás után lefolyt botrányos jelenetek Temesváron megisméltójenek.

A városban egyébként nagy izgatottsággal várják a hóhér érkezését.

*

Fővárosi tudósítónk jelenti: A Kuria ma délelőtt foglalkozott a váradi esküdtszéknek azzal az ítéletével, amely gyilkosság miatt Sipos Bálintot halálra, Nagy Bálintot pedig életfogytiglani fegyházra ítélte. A Kuria Vavrik Béla elnöklésével a Sipsora vonatkozó halálos ítéletet helyben hagyta, Nagy Bálint életfogytiglani fegyházbüntetését pedig 15 évi fegyházra szállította le. A Kuria ezután kegyelmi tanácscsá alakult át.

HIREK

— **A miniszterelnök a királynál.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Lukács László pénzügyminiszter ma hosszasan tárgyalt Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnökkel, aki délután fél háromkor Bécsbe utazott és holnap délelőtt jelenik meg magánkihallgatáson a király előtt. Egyes politikai körökben arról beszélnek, hogy a miniszterelnök magával vitte a delegációk elnapolásáról szóló javaslatot, sőt a kormány lemondását is. A munkapárt elhatározása szerint csak olyan kormányt támogat, amely Khuen-Héderváry politikáját követi.

— **A közös költségvetés.** Az 1912. évi közös költségvetés összes bruttó kövelése 481,436,766 K. Levonva az előirányzott saját fedezetet, 10,513,444 K-át, a költségvetés csak 22,333,519 koronával magasabb, mint 1911. évben. Ebből: 1. Közös külügyminiszterium 16,209,484 K. 2. Hadügyminiszterium: A) Hadsereg 372,380,531 korona. B) Haditengerészet 67,714,150 korona.

A hadügyminiszterium rendkívüli szükséglete: A hadsereg 5,286,140 korona. A haditengerészet 4,043,060 korona, 51,740 koronával kevesebb, mint 1911-ben. Az összes szükségletekkel szemben fedezetül áll elsősorban a vámbevétel, amelyet 183,466,719 koronában irányoznak le. A fedezésre szoruló szükséglet e szerint 287,456,603 koronára redukálódik, amiből a kvóta szerint a birodalmi gyűlésben képviselt királyságokra és országokra 63.6%, vagyis 182,822,399 korona 51 fillér, Magyarországra 36.4% vagyis 104 millió 634,203 korona 49 fillér esik. E szükségleteken kívül a közös hadügyminiszterium a delegációktól többrendbeli hitelt kér rendkívüli szükségletekre.

— **Kálvineum-ünnepély Szoboszlón.** A hajdusoboszlói ref. egyház a „Kálvineum” alapja javára e hó 20-án, szombaton délután 5 órai kezdettel a központi iskola emeleti nagytermében hangversenyt, este fél 9 órai kezdettel pedig a kaszinó helyiségeiben táncmulatságot rendez. Bléptidő: 1. A délutáni hangversenyre: I. rendű ülőhely 2 korona. II. rendű ülőhely 1 korona. 2. Az esteli táncmulatságra: Személyjegy 2 korona. Családjegy 5 korona. A délután 3 óra és fél 5 óra vonatknál az érkező vendégeket fogatok várják. A hangverseny műsora a következő: 1. Dicsőség . . . Oláh Károlytól. Éneklő a főiskolai kántus. 2. Megnyitó beszéd. Tartja Baltazár Dezső dr. püspök, az orsz. Reform. Lelkészség-egyesület elnöke. 3. Komoly szavalt. Előadja Németh Károly theologus. 4. Árpád sirja. Révfy Gézától. Éneklő a főiskolai kántus. 5. Versek. Felolvassa F. Varga Lajos nagyrabéi lelkész, a debreceni egyházmegye főjegyzője. 6. Szabad előadás. Tartja Lencz Géza dr. theol. dékán. 7. Finn dalok Paciuától, Éneklő a főiskolai kántus. a) a haza, b) a kincsem (ballada). 8. Vig szavalt. Előadja Hörömpő Dezső theologus. 9. Magánének. Jánossy Antal püspökladányi kántor. 10. Eredeti népdalegyveleg. Zeleméri-Mácsaitól. Éneklő a főiskolai kántus. 11. Záró szó. Mondja Bélteky Lajos lelkész. A debreceni főiskolai kántus által előadott összes darabokat: Mácsai Sándor főiskolai ének és zenetanár vezényli.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést. A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a felejtethetlen jó unokaöcs, unokatestvér, sógor, nagybácsi és jó rokon polgár Szakácsi András f. hó 15-én délután 3 órakor, életének 55-ik évében hosszasan, de különösen négy napi súlyos szenvedés után Budapesten csendesen elhunyt. Kedves halottunkat folyó hó 18-án délután 3 órakor fogjuk a református egyház szertartása szerint, a Teleky-utca 48. sz. házunktól a Kistemplomban tartandó gyászima után, a Várad-utcai sirkertben örök nyugalomra helyezni. Végtisztességtételére rokonainkat s jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Áldás és béke drága poraira! Nagybátyja: id. polgár Szakácsi János nejjével Polgári Juliánnával. Unokatestvérei: polgár Szakácsi József nejjével Boldog Eszterrel és gyermekeivel. Szakácsi Juliánna férjével polgár Szatmári Mihálylyal és gyermekeivel, ifj. polgár Szakácsi János nejjével Ökrös Máriával és gyermekeivel, Balogh Juliánna férjével polgár Juhász Józseffel és gyermekeivel. Sógora és sógornói: polgár Kovács János családjával, özv. Kovács Dánielné gyermekeivel, polgár Kovács Péter nejjével Balogh Juliánnával és gyermekeivel, Kovács Juliánna férjével, polgár Tóth Istvánnal és gyermekeivel, polgár id. Daku István gyermekeivel. Gondviselője: özv. Szabó Mihályné szül. Daku Juliánna gyermekével. Valamint számos közeli és távoli rokonok nevében! A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

— **Tűz a vasuti kocsiban.** Lugosról jelentik: Az Oravica—Zsidovic között közlekedő déli vonat egy harmadosztályu kocsijában tegnap Benasz Alexej varasdiai kereskedő egy benzines üveget helyezt a pad alá, a tüzcsap közelébe. A benzín csakhamar felrobbant és lángborította a vasuti kocsit, amelynek utasai közül többen megsérültek.

— Első emeleti páholy bérlete átadó. Értekezhetni Kossuth-utca 32. sz. alatt.

— Női divatkelmék kosztümökre, tavaszi és divatos doublekelmék, sima angol szövetek, gyapju grenadinok, szint játszó selyem Marquissette, divatos ajouros zsinór díszek, rojtok, csipkék, napernyők és entous cas ernyők nagy választékban kaphatók Szabó Lajos fiaik cégnél.

— A „Nemzeti Kávéházban“ ma és a következő napokon a **Budapesti Női zenekar** Beke Emil és Bermann Irén vezetésével zeneestélyt tart válogatott műsorról.

Művészek rajzai után készült **Hálószobák, Ebédlők, Uri szobák, Szalonok**, minden társadalmi osztály részére. Különlegesség a butoriparban: **virágos gyökér Tuja.** Jellemző sajátosságai: **Harmonikus összehatás, Mély tűzű színek, Idővel növekvő szinkialakulás.** Előjegyzéseket csak a termelés arányában fogad el a **debreczeni Butorkészítő Asztalosok Árucsernok Szövetkezete** mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja **Hunyadi-u. 17/1. sz.** Demetrovics-palota. Szabad megtekintés vétel kényszer nélkül. Központunk kezelése alatt lévő Tolnai gyártmányú zöngyökös választékban kaphatók. — **Telefon 968.**

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	833.50
Osztrák hitel	638.50
4 százalékos koronajárási	89.25
Allamvasút	732.—
Jelzálogbank	470.—
Rimamurányi	720.—
Salgótarjáni	722.—
Közüti vasút	785.—

Irányzat:
Magánleszámitolási kamatláb:
Bécs 4 1/16%, Berlin 4 1/4%, London 3 1/2%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svarz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelölése	
Buza októberre	10.92
áprilisra	11.64
májusra	11.56
Róza áprilisra	10.55
Zab októberre	8.78
áprilisra	10.18
Tengeri májusra	9.06
Tengeri 1912. év júli	9.06

Irányzat: Készárú 5 olcsóbb.
Helyi értékpapírok magánárfolyama.

Névért.	összetétel	1911. szelvényekkel	Kor.
500	50	Debreczeni Elso Tkptar	960
200	20	Alföldi tkptar	875
500	44	Ipar és Keresk. bank	900
200	18	Közgazdasági bank	—
200	17	Takarék és Hitelintézet	350
200	16	Debreczeni Hitelbank	260
400	26	Általános Forgalmi Bank	—
200	12	Bankgyűjtemény	780
200	10	Istvánmalom	—
200	10	Debr. Helyi vasút	—
200	18	Termény és áruaktár	—
200	10	Debreczeni Gőztelgyár	290

Fizetése képtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetése képtelenségeket jelenti: Lamoth Sándor Detta, Karsai és Társa Nagyvárad, Acél Salamon Szombathely, Perlis Vilmos Fadd, özv. Spitzer Riza Belovár, Kantzler Emánuel Tiszafüred, Neumann Fülöp Budapest, Rombach-utca 1.

Alapítva 1867-ben. Alapítva 1867-ben.
Figyelmén kívül ne hagyjuk, hogy az elsőrangú modern és legnagyobb **molykár elleni megóvó és beraktározó nagyvállalat** **Végh Gyula** szücsmesternél van **Piac-utca 42.** ahol mindennemű szörme és szörmés ruhák díjtalanul, figyelmesen kijavíttatnak, el- és hazaszállíttatnak. Becsérték szerint tűzkár ellen biztosítva, megóvó termeim saját házámban e célra építtetek.
A címre tessék figyelni!
Teljes tisztelettel
Végh Gyula.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Tavaszi divatkelme,
selyem, zephyr, ruhavászson, kreton
ujdonságok nagy raktára.
Szabott árak! Előzékeny kiszolgálás!

Csapó-u. 34. sz. alatti ház
egészben vagy részben
május egyre kiadó.

Értekezhetni **Deutsch Lajos** fűszerüzletében, **Piacz-utca 38.**

Luna
A kézi és szénsavas ásványvizek királya.
Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ.-nál Debreczenben.

Az Első Takarékpénztár
átköltözködése folytán megürült **Kossuth-u. 3. sz. alatti első emeleti helyiségek**
üzletnek vagy irodának **kiadóik.**

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziszere a **Hollandi Gyomorcseppek**
Egy üveg ára 40 fillér.
Kapható **Mihalovits Jenő** gyógyszerésztárában Debreczenben.

A Néptakarékpenztár m. sz.
Debreczen, Piacz-utca 75. szám felhívja az iparosok, vasutasok, munkások figyelmét arra, hogy a **vámospércsi ut mentén** levő Czeglédy-telepen 180 négyszögöles parcellák, a **létai-uton** 150 négyszögöles parcellák, a **máv. gőpjavitóműhely mellett, az Onosai-utcan** 180 négyszögöles parcellák

házhelyeknek
kedvező heti befizetésck ellenében eladóik.

Uj! Férfiruha-üzlet. Uj!

Megnyitott Piac-u. 37.
Iparbank palotával szemben férfi- és fiuruha áruház.
Legszebb ujdonságok bel és külföldi szövetekből és kizárólag saját készítményű öltönyök és felöltők, szövet és mosó fiuruha legszébb és legjobb kivitelben nagy választékban kaphatók.
Külön mértékosztály! Öltöny vagy felöltő mérték után készítve, finom kivitelben már 50 koronától kaphatók.
Roth Adolf uri szabó cégvezető
Fettmann Sándor.
Uj! Férfiszabóság. Uj!

Munkáslányok
felvételnek
a **Dobozgyárban, Fürdő-u. 4. sz.**
(Margit-fürdőtelep.)

Kárpitosműhely-áthelyezés.
Van szerencsém t. megbízóimmal és a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy kárpitosműhelyemet a **Zugó-utca 3. szám** alatti saját házámba helyeztem át s ez alkalommal kérem, hogy úgy mint eddig, ezentúl is engem b. pártfogásukban részesíteni kegyeskedjenek.
Tisztelettel
Szántó Zsigmond.

Tiszta agyagból készült szép piros **cserép, fali téglák**
és legszébb nyersfalazati és **kémény-téglák**
csak a **Karczagi agyagiparnál**
Karczagon szereshető be.

Aspirin
vásárolunk eredeti
TABLETTÁKBAN
20 drb. K 1,20
Minden Tablettára az **ASPIRIN** szó van rábélyegezve.
Farbentfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co., Elberfeld und Leverkusen b. Mülheim a. Rhein.

